

Nieuwe start

Allereerst willen wij u een gelukkig en ondernemend nieuwjaar wensen! Een nieuw jaar, nieuwe kansen en een nieuwe vorm van onze nieuwsbrief. Vanaf half september zijn we gestart met de nieuwe vakgroep Melkveehouderij. Door de nieuwe structuur binnen LTO Nederland zijn de vakgroepen "los" geknipt van de regionale organisaties. Dit betekent dat de vakgroepleden bestaan uit melkveehouders uit het hele land, met verschillende bedrijven en verschillende persoonlijke kwaliteiten. Door de nieuwe structuur zit een vakgroeplid dus niet meer in de vakgroep namens een regio, maar namens alle leden. Ledenbetrokkenheid zal in de toekomst dan ook rechtstreeks én via de regionale organisaties gaan. Al met al een hele zoektocht hoe we de organisatie efficiënt kunnen inrichten, de lijntjes kort kunnen houden binnen de organisatie en leden beter kunnen betrekken bij de thema's die spelen.

Voor meer informatie: Wil Meulenbroeks via wmeulenbroeks@lto.nl.

Samenstelling vakgroep

Vanwege de vernieuwingen binnen LTO Nederland, heeft elk vakgroeplid moeten solliciteren. Dit heeft er bij ons toe geleid dat er drie vakgroepleden door zijn gegaan: Dirk Bruins, Jos Verstraten en Henk Schoonvelde. En dat we vier nieuwe vakgroepleden zijn benoemd: Wil Meulenbroeks, Inge van Schie-Rameijer, Herman Bakhuis en Wilco Brouwer de Koning. Met deze nieuwe groep zijn we half september begonnen, en hebben we de lopende zaken overgenomen van de "oude" vakgroep.

Voor meer informatie: Wil Meulenbroeks via wmeulenbroeks@lto.nl.

Thema- en regioverdeling

Wij hebben ervoor gekozen om alle thema's onder gebracht in drie hoofdthema's: Algemeen (Wil, Herman, Wilco), Dier (Jos, Dirk), Omgeving (Inge, Henk, Herman). Door deze verdeling, zijn steeds twee vakgroepleden verantwoordelijk voor een thema. Algemeen is binnen de vakgroep de kapstok voor onder meer Visie, Arbeid, Communicatie, Biologisch, Fiscaal, GLB, Kennis, Innovatie, Onderwijs, Voedselveiligheid. Onder Dier vallen de thema's Dierwelzijn, Diervoeding, Antibiotica, en Slacht. Onder omgeving vallen Ammoniak, Broeikasgassen, Energie, Gewasbescherming, Huisvesting, Klimaat, Mineralen, Mestwetgeving, Water en Weidegang. Ook hebben we binnen de vakgroep voor elke provincie een aanspreekpunt:

- Zeeland + Zuid-Holland: Wilco Brouwer de Koning
- Brabant + Limburg: Dirk Bruins
- Gelderland + Utrecht: Jos Verstraten
- Overijssel + Flevoland: Henk Schoonvelde
- Groningen + Drenthe: Herman Bakhuis
- Noord-Holland + Friesland: Inge van Schie-Rameijer

Voor meer informatie: Wil Meulenbroeks via wmeulenbroeks@lto.nl.

Visiereizigers

Afgelopen half jaar is een groep van 24 leden melkveehouders uit heel Nederland aan de slag geweest met de vorming van de melkveehouderij Visie 2025. Om de diversiteit binnen de groep zo groot mogelijk te krijgen, en deze groep een goede afspiegeling te laten zijn van

onze leden, heeft een selectie plaatsgevonden. Behalve binnen LTO hebben de visiereizigers ook buiten de organisatie met keten partijen en maatschappelijke organisaties gesprekken gevoerd. Dit om te komen tot een brede ledenvisie die richtinggevend zal zijn voor de melkveehouderij in Nederland. Voor de vakgroep is de visie een belangrijk instrument om strategische keuzes te maken voor de korte en lange termijn. Op 16 november is de visie aangeboden aan de vakgroep. Vervolgens zijn we in alle provincies geweest om met leden te discussiëren en ideeën op te halen. Tijdens de ledenbijeenkomsten is er een presentatie gegeven door de visiereizigers die de ledenvisie geschreven hebben. Reacties zijn welkom en stuur de vakgroepleden een mail. De ledenvisie kunt u [hier](#) lezen.

Ledenbijeenkomsten

Vanwege de tijdsdruk en het feit dat we met zoveel mogelijk vakgroepleden aanwezig wilden zijn, hebben we één bijeenkomst per provincie georganiseerd. "Te weinig" is een veel gehoorde opmerking, en dat begrijpen wij. Ledencontact is erg belangrijk, zeker in deze tijd waar zoveel aan de hand is, daarom staan we altijd klaar om bijeenkomsten bij te wonen. Dat kan in het klein in de vorm van huiskamerbijeenkomst, of groter bij de afdeling of regio. We realiseren ons dat er, zeker in het kader van de beschikkingen fosfaatrechten die nu verstuurd worden en de Fosfaatwet, dat veel leden vragen hebben. Dat kan een technische vraag zijn, maar het kan ook over zaken gaan die veel impact hebben op bedrijf en gezin. Hiervoor kunt u altijd de informatielijn(en) bellen.

LLTB Infolijn	31 (0)900 4636 5582	info@lltb.nl
Werkgeverslijn	31 (0)88 888 66 88	info@werkgeverslijn.nl

Start IBR en BVD later

We zijn al enkele jaren toe aan het werken naar een bestrijdingsprogramma voor IBR en BVD. Dat organiseer je het best met een sturende overheid. Dan moet elk bedrijf meedoen en is de kans op een succesvolle bestrijding het grootst. Wij wilden deze ziekten ook gelijktijdig aanpakken. Het heeft lang geduurd, maar voor IBR wil de overheid deze sturing regelen op verzoek van de sectoren door middel van een artikel 9-status voor IBR. Voor BVD wil de overheid dit (voorlopig) niet. Ondanks dat we tot nu toe alleen een vrijwillig programma hebben, zonder sturing maar met stimulansen, zien we dat in de loop van de tijd 2/3 van de melkveebedrijven vrij zijn geworden van deze ziekten. Deze veehouders hebben geïnvesteerd en deze veehouders vragen ook om aanvullende bescherming. Gingen we er afgelopen voorjaar nog vanuit dat de overheid met ingang van 1 januari 2018 de verplichte bestrijding IBR zou gaan uitvoeren, weten we ondertussen dat de voorbereiding en afstemming met Brussel zoveel tijd vraagt dat pas op 1 januari 2019 van start kan worden gegaan. Parallel aan de aanpak van IBR loopt ook de inrichting van een bestrijdingsprogramma voor BVD. Voor de bestrijding BVD is de sector voorlopig op zichzelf aangewezen. Dat heeft ertoe geleid dat vanaf 1 april 2018 een beheersingsprogramma ten uitvoer zal worden gebracht door afspraken in de zuivelketen (NZO) en kalverhouderij (SBK), en een stimulerende aanpak voor vleesveebedrijven.

Waarom start melkvee per 1 april ook met een verplichte bestrijding IBR vooruitlopend op een wettelijke verplichting?

- Je houdt IBR en BVD-bestrijding bij elkaar;
- Het risico op verspreiding is binnen de melkveehouderij het grootst;
- Veehouders zijn toe aan een volgende stap.

Daarnaast speelt nog de vraag hoe het overheidsprogramma er exact uit komt te zien. De bestrijding zoals die nu wordt opgepakt is ontwikkeld met dierenartsen en de Nederlandse overheid. Voor een artikel 9 status die import en export reguleert heb je Brusselse goedkeuring nodig. Daarmee bepaalt Brussel ook of het bestrijdingsprogramma en de uitvoering daarvan aangepast moet worden. Dit kan tot hogere kosten leiden en daarmee mogelijk tot het afbrokkelen van het draagvlak voor een collectieve bestrijding. Wij verwachten daar vóór 1 april 2018 duidelijkheid over te hebben. Voor informatie kijk op www.ibrbvd.nl. Deze site zal de komende weken uitgebreid worden met alle noodzakelijke informatie voor de rundveehouders in Nederland.

Meer informatie: Jos Verstraten via jverstraten@lto.nl.

Derogatie behouden

We hebben het laatste jaar een zware opdracht gehad om de derogatie te behouden. Graag willen wij vanuit Brussel in onze vruchtbare delta meer mogelijkheden voor maatwerk op gebied van minderalen benutting. De derogatie rapportage van 2015 laat zien dat derogatie met name bij grasland goed werkt, graag zien wij de normen nog passender. Hiervoor hebben wij als sector reeds veel inspanningen geleverd, denk aan de kringloopwijzer, om als sector vanuit eigen kracht te laten zien waar wij staan. Als vakgroep melkveehouderij zetten wij ons dan ook volop in voor een pilot voor de Kringloopwijzer in combinatie met fosfaatrechten.

De realiteit is dat fosfaatrechten het krachtenveld hebben veranderd, LTO hecht dan ook grote waarde aan een gedegen pilot. Dit betekent dat alle type bedrijven vertegenwoordigd moeten zijn, en de borging op orde is. LTO wil van begin tot het eind van de pilot volop betrokken zijn om te kijken of en hoe de Kringloopwijzer kan worden geïntegreerd in de fosfaatwetgeving.

Bij de maïsteelt hebben wij als melkveehouderij sector nog wel een uitdaging op het gebied van bodemwater kwaliteit. Bij de onderhandelingen voor het zesde Nitraat Actie Programma, die nu in de eindfase lopen, zijn wij als sector daar ook niet voor weg gelopen. LTO onderschrijft dat extra maatregelen nodig zijn om als melkveehouderij sector te zorgen voor schoon bodem en oppervlaktewater. De inzet van LTO ligt voor de maïsteelt op het gebied van maatwerk en innovatie om een link te maken tussen praktijk en de papieren werkelijkheid. Zoals het nu lijkt gaan we mede dankzij de inzet op verbeterde mestaanwending dit Actie Programma voor het eerst niet achteruit in de totale gebruiksnormen. Dat is in ieder geval een mooie trendbreuk!

Eind dit jaar zal het ministerie van LNV naar Brussel gaan met het definitieve plan. Nadat het actieprogramma door Brussel is vastgesteld kunnen de onderhandelingen over de derogatie beginnen. LTO is echter met LNV al geruime tijd in gesprek over de inzet van de voorwaarden. LTO zet in op een meer passende derogatie, derogatie stimuleert grasland en dat is goed voor het bodemwater. LTO zet in op een gewasderogatie met minimaal ruimte voor 300 kg N uit rundveedrijfmest op grasland. Onderzoek laat zien dat dit mogelijk is. LTO verwacht dat dit een boost zal geven aan de oppervlakte grasland in Nederland, met name in de kwetsbare gebieden. Voordat wij als sector exact weten hoe de nieuwe derogatie er precies uit gaat zien, adviseert de Minister van LNV om je te houden aan de voorwaarden van de huidige derogatie. De minister geeft aan dat ze begin april definitief uitsluitsel vanuit Brussel verwacht.

Voor meer informatie: Henk Schoonvelde via hschoonvelde@lto.nl.